

Kjøbenhavn og Frederiksberg, nemlig 20, og de øvrige Medlemmer skulde deles mellem den øvrige Del af Landet i omtrent lige store Kredse. Grunden til, at jeg foreslog et fast Antal for Kjøbenhavn, var den, at jeg ikke vilde have, at dersom Vælgertallet i Kjøbenhavn og Frederiksberg blev større eller mindre, skulde det øvrige Land da afgive en Kreds til Kjøbenhavn og Frederiksberg og omvendt, at Kjøbenhavn og Frederiksberg ikke skulde afgive en Kreds til det øvrige Land. Det vilde nemlig vække Misforståelse baade til den ene og den anden Side. Men der blev ogsaa sagt fra mine Meningsfællers Side, at det kunde betragtes som at være et Brud paa den almindelige Valgret. Det indrømmede jeg, det kunde man godt sige, i alt Fald teoretisk, og ogsaa føre den Tanke videre. Men det er et Spørgsmaal, om man kan komme til en Ordning, medmindre man paa en eller anden Maade kommer til at bestemme Forholdet nøjere mellem Kjøbenhavn og Frederiksberg og det øvrige Land. Det ville vi komme til at se, naar vi naa til en Forhandling om den Grundlovsforandring, som jo blev bebudet af den højtærede Indenrigsminister. Derfor stillede jeg det Forslag i Udvalget, som findes under Bilag 3 i Betænkningen, og jeg stillede det som Grundlag for en Forhandling. Jeg spurgte de Herrer, om de vilde optage nogen som helst Forhandling om et Grundlovsforslag, thi det var mig ikke om at gøre, at saa netop dette Forslag vedtoges. Selve om der blev opstillet et andet Grundlag, vilde jeg og andre med mig være villige til at forhandle. Og med Hensyn til Endringer, de Herrer ønskede at gøre i Forslaget om at forhøje Medlemsantallet til 132, svarede jeg: Godt, stil et andet Forslag, lad os forhandle derom. Vi kunne ligeledes forhandle om, at Folketingsmændenes Antal skal bestemmes efter Vælgertallet og ikke efter Indbyggerantallet. Jeg var villig til at forhandle om et hvilket som helst Forslag, der kom fra de Herrer's Side. Men de erklærede, at de vilde intet, naar deres Forslag ikke kunde gennemføres ved Siden af. Det var da, at jeg stillede mit Forslag saaledes, at det skulde træde i Stedet for deres Forslag.

Maa jeg ogsaa forklare, hvorledes det forholder sig med de 3 Medlemmer, to foruden mig, der stemte for Indholdet af mit Forslag. Det er ikke rigtigt, hvad der er blevet sagt derom. Jeg skal forklare, hvorledes Forholdet var. Jeg forlangte i Udvalget to Afstemninger. Det ville vistnok alle Medlemmer af Udvalget give mig Ret i. Den ene Afstemning gik ud paa, at mit Forslag skulde indbringes i Tinget, selv om

det ikke kunde standse det andet Forslag, idet jeg mente, at Tingets Medlemmer mulig kunde have en anden Mening end Udvalget. Dertil blev der sagt af nogle af mine Meningsfællere, at de ikke vilde stemme for mit Forslag, naar det ikke kunde standse det andet, men at de for øvrigt nok kunde slutte sig til Forslagets Indhold. Saaledes forholder det sig. Derfor fik jeg kun 3 Stemmer for mit Forslag ved den Afstemning. Da det derimod kom til Afstemning som Forslag til en Dagsorden, der skulde træde i Stedet for de Herrer's Forslag, saa fik det det Antal Stemmer, som staar nævnt i Betænkningen. Naar de to ærede Medlemmer af Udvalget, der staa paa samme Side som jeg, nemlig det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Veth-Espensen) og Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) ikke stemte derfor, saa var det førstnævnte Medlems Grund dertil, at han mente, at Kjøbenhavn vilde blive for meget begunstiget. Hvilken Grund det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds havde, ved jeg ikke bestemt, men muligvis var hans Grund den, at ved at lægge Vælgertallet til Grund fik Kjøbenhavn en Valgkreds mindre. Han udtalte sig ikke derom, men Forslaget blev ikke tiltraadt af ham. Naar det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) mente, at mit Forslag havde den Mangel, at man ved hver Folketælling skulde omfordele Valgkredse, saa er det ikke rigtigt, thi jeg vil erindre om, at der staar i mit Forslag Ordet „omtrent“. Jeg sagde desuden, at hvis man havde noget imod Forslaget, var jeg villig til at forhandle om Forandringer deri. Men Sagen er, at de Herrer ville ikke forhandle om noget som helst. Jeg opfordrede dem til at fremsætte Forslag om Forandringer, da jeg havde gjort mit Tilbud, men de vilde ikke. Det er den nøgne Sandhed. Det er den Art Fremskridt, vi nu gaa i Møde, uagtet de Herrer have sagt, at efter den 1ste April var Banen ryddet for Fremskridt og Reformere. Ja, skulle vi have Reformere af den Slags, som bebudes her, saa siger jeg, at den Bane fører ikke til Held og Lykke eller til det Maal, som vi paa vor Side have ment, at der skulde naas. Jeg havde selvfølgelig for mit Bedkommende helst ønsket, og det var det, mine Bestræbelser fra Begyndelsen af gik ud paa i Udvalget, at vi havde kunnet samle et Flertal i Udvalget om et Grundlovsforslag, selv om det ogsaa var kommet til at bestaa af nogle af os paa denne Side og nogle paa den anden Side. Hvad jeg ønskede, var et Forslag, der kunde samle et Flertal i Udvalget, og at Udvalgets Flertal